

Vlaams
Parlement

stuk **1211** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 28 juni 2011 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van de heer Karlos Callens, de dames Gwenny De Vroe en
Mercedes Van Volcem en de heren Dirk Van Mechelen en Sas van Rouveroijs

betreffende een actieplan
voor het behoud van de honingbij en
van de wilde bij in Vlaanderen

Dit voorstel van resolutie werd ingetrokken op 10 november 2011.

TOELICHTING

Op 2 juli 2008 keurde het Vlaams Parlement een voorstel van resolutie betreffende aandacht voor de bijenteelt binnen het Vlaamse beleid (*Parl. St.* VI. Parl. 2007-08, nr. 1648/5) goed. Het was het eerste echte signaal van het Vlaams Parlement waarmee werd aangegeven dat de problematiek van honingbijen en wilde bijen in Vlaanderen werd erkend. Intussen werd ter uitvoering van die resolutie al een aantal maatregelen genomen door de Vlaamse Regering. De bepalingen in die resolutie van toen blijven vandaag actueel. Bijgevolg is de noodzaak om ze verder integraal en onverkort uit te voeren nog even acuut.

Intussen is maatschappelijk het besef toegenomen dat de bijen in hun voortbestaan bedreigd worden. Hoofdverantwoordelijke daarvoor is de varroamijt. Naast de diverse maatregelen die moeten bijdragen tot het behoud van de bijen, is het dus de hoogste tijd dat er van overheidswege kordaat wordt ingegrepen om de varroamijt te bestrijden.

In het MINBEE-rapport over de bijenhouderij heeft professor Frans Jacobs van de Universiteit Gent een zeer verdienstelijke poging gedaan om een Belgische strategie voor de bestrijding van varroa op basis van biologische, biotechnische en alternatieve middelen te ontwerpen. Die behandeling moet aan de reglementering van de diergeneeskundige inspecties voldoen. De actieve producten zijn weliswaar in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd, maar geen enkele firma neemt de kosten voor de registratie en dergelijke voor haar rekening, waardoor het product niet beschikbaar is.

Voor zover dat nog niet het geval zou zijn, moeten de imkers ervan overtuigd worden dat varroabestrijding het belangrijkste is. Onze imkers zijn echter bijna allemaal hobbyisten. Vandaar dat steun en een coördinerende rol vanuit het in 2008 opgerichte Praktijkcentrum Bijen onontbeerlijk zijn. De ‘Gids voor goede bijenteeltpraktijken’, die gratis werd verstrekt aan de Vlaamse bijenteeltverenigingen, is een belangrijke leidraad om imkers te helpen vormen. Het is daarenboven positief dat er een gids in voorbereiding is voor de lokale besturen waarin de drachtplanten van honing en stuifmeel centraal staan. Ook kan in het kader van het Europese honingprogramma jaarlijks een onderzoeks- en ondersteuningsprogramma worden uitgewerkt ten belope van 300.000 euro.

Het mag duidelijk zijn dat de bijenteeltsector een brede alomvattende aanpak behoeft. De oplossingen zijn immers niet eenduidig en liggen evenmin voor de hand. Dat was ook de geest van bovengenoemde resolutie uit 2008. Anno 2011 willen we echter vooral focussen op de varroaproblematiek. Die vormt dan ook de hoofdmoot van dit voorstel van resolutie.

Tot slot wijzen we erop dat maatregelen zoals het aanplanten van bijvriendelijke boomsoorten, inzaaiing van landbouwareaal op bijvriendelijke wijze, het in rekening brengen van behoeften van bijen in het kader van biodiversiteit en dergelijke allemaal kunnen helpen om de bijenpopulaties in Vlaanderen op te drijven en gezond te houden. Deze maatregelen horen evenwel een stimulerend karakter te hebben en de bewindvoerders mogen daarbij niet de kenmerken van de Vlaamse land- en tuinbouw uit het oog verliezen, temeer omdat de economische positie van onze land- en tuinbouwbedrijven niet toelaat dat zij opnieuw op kosten worden gejaagd of dat zij hun inkomsten bewust zouden zien afnemen. Een bijvriendelijk beleid moet met andere woorden hand in hand gaan met de leefbaarheid van al onze land- en tuinbouwbedrijven. Bijgevolg moeten de maatregelen niet alleen een stimulerend, maar ook een maatgericht karakter hebben. Anderzijds blijkt dat bijen op de vierde plaats komen wat economische waarde van de landbouwproducten betreft.

Onze land- en tuinbouwers hebben er dus alle belang bij om gesensibiliseerd te worden in verband met de problematiek van de bij en hun steentje bij te dragen voor het overleven van de bij.

Karlos CALLENS

Gwenny DE VROE

Mercedes VAN VOLCEM

Dirk VAN MECHELEN

Sas VAN ROUVEROIJ

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gegeven de resolutie van 2 juli 2008 betreffende aandacht voor de bijenteelt binnen het Vlaamse beleid (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1648/5), waarvan de aanbevelingen nog steeds verdere uitvoering behoeven;
- rekening houdend met de vaststelling van het rapport van de European Food Safety Authority over het verdwijnen van bijenvolken in Frankrijk, waarbij werd geconcludeerd dat de eerste oorzaak varroa was;
- gelet op verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad betreffende maatregelen ter verbetering van de productie en afzet van producten van de bijenteelt;
- rekening houdend met de ‘Call of Montpellier’ van 2009 waar in de besluiten van het 41e Apimondiacongres uitgebreid wetenschappelijk onderzoek werd aangevoerd om het belang van de honingbij voor bestuiving te onderstrepen;
- gelet op de hoorzitting met professor Jacobs en de voorstelling van het MINBEE-rapport in de commissie Landbouw en Visserij van 4 mei 2011 (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11*, nr. 1182);
- overwegende dat de bestrijding van de varroamijt mogelijk is in combinatie met het gebruik van oxaalzuur, maar dat oxaalzuur in zijn medicinale toepassing niet of moeilijk verkrijgbaar is en dat daardoor een aantal imkers zelf gaat experimenteren met bestrijdingsmiddelen tegen de varroamijt;
- gegeven de vaststelling van het Informatiecentrum voor Bijenteelt dat bijen in de tuinbouw gemiddeld 80% van de bestuiving voor hun rekening nemen;
- overwegende dat bijen op de vierde plaats komen wat de economische waarde van de landbouwproducten betreft en dat bijen een belangrijke functie hebben als bestuiver in de natuur;
- gegeven het feit dat de imkers in Vlaanderen, waarvan het aantal afneemt en veroudert, in overgrote mate hobbyimkers zijn en dat zij bijgevolg over beperkte financiële en logistieke middelen beschikken;
- overwegende dat de bijensterfte onder honingbijen onrustwekkend toeneemt en rekening houdend met de stelling van professor Frans Jacobs van de Universiteit Gent dat het op zich niet ongewoon is dat 10% van de bijenvolken de lente niet haalt, maar dat het alarmerend is wanneer de bijensterfte boven de 20% uitstijgt;
- vraagt de Vlaams Regering:
 - 1° absolute prioriteit te geven aan en de nodige financiële middelen vrij te maken voor de bestrijding van de varroabesmetting in de Vlaamse bijenteelt;
 - 2° te investeren in onderzoek naar biotechnische bestrijdingsmethoden van de varroamijt en erop toe te zien dat die methoden snel en zonder dure investeringskosten kunnen worden toegepast;
 - 3° er in dat verband bij de bevoegde federale minister op aan te dringen dat de overheid haar verantwoordelijkheid zou nemen om oxaalzuur ter beschikking te stellen van de Vlaamse bijenhouders ter bestrijding van de varroamijt;
 - 4° de resolutie van 2 juli 2008 betreffende aandacht voor de bijenteelt binnen het Vlaamse beleid integraal en onverkort uit te voeren;

5° alle Vlaamse land- en tuinbouwers te sensibiliseren voor de mogelijke desastreuze economische gevolgen van de afname van onze bijenpopulaties voor de Vlaamse land- en tuinbouwsector en hen via positieve en vrijwillige maatregelen aan te moedigen om bij te dragen tot het creëren van een bijvriendelijke omgeving.

Karlos CALLENS

Gwenny DE VROE

Mercedes VAN VOLCEM

Dirk VAN MECHELEN

Sas VAN ROUVEROIJ